

Analyse | kraka

18. december 2020

Opgørelse af finansieringsbehov ved Nye Borgerliges skattelettelser

Af Thomas Wilken og Jens Hauch

I dette notat opgør vi effekterne af en række markante skatteomlægninger: Fjernelse af selskabsskat, fjernelse af topskat, fjernelse af overgrænse for beskæftigelsesfradrag samt reduktion af en række afgifter, som Ny Borgerlige (NB) ønsker. Analysen hviler på antagelser om en række uafklarede elementer i NB's skattepolitik, fx mht. hvor mange afgifter, man ønsker at afskaffe.

Hvis vi bl.a. antager, at NB ønsker at afskaffe afgifter svarende til halvdelen af det nuværende niveau, viser analysen, at finansieringsbehovet er mindst 80 mia. kr.

Kontakt

Vicedirektør og cheføkonom
Jens Hauch
Tlf. 3140 7715
E-mail jeh@kraka.dk

1. Nye Borgerlige vil sænke skatter og afgifter med stort milliardbeløb

NB ønsker kun få skatter

I denne analyse beregner vi effekterne på de offentlige finanser af de skatte- og afgiftslettelser, som Nye Borgerlige (NB) foreslår på deres hjemmeside.¹ Her fremgår det, at vælgerne med NB kun skal forholde sig til meget få skattesatser:

- Selskabsskat på 0 pct.
- Marginalskat på arbejde på under 40 pct.
- Rente- og udbytteskat på maksimalt 25 pct.
- Samtidig afskaffes en række afgifter.

Uklarhed om NB's præcise skattepolitik

Opfattes dette bogstaveligt, vil NB fx fjerne moms, PAL-skat, ejendomsværdiskat osv. NB har dog per telefon præciseret, at man mener, at rentefradraget bør nedsættes til 25 pct., og at man ikke ønsker at fjerne momsen. NB's holdning til øvrige skatter og afgifter end de ovennævnte er fortsat uklar. NB har telefonisk præciseret, at deres skattepolitik er under revurdering. Derfor afspejler nedenstående beregninger ikke nødvendigvis NB's fremtidige skattepolitik. Det er op til NB at afgøre, om deres ønskede skattepolitik er afspejlet i de skattejusteringer, der er lagt til grund i nærværende analyse.

Beregningsforudsætninger

I beregningerne er det derfor lagt til grund, at NB ikke vil ændre ved andre skatter end de ovenfor nævnte. Dvs. det er i beregningerne lagt til grund, at fx ejendomsværdiskat, PAL-skat og en lang række øvrige skatter, der ikke er nævnt ovenfor, fastholdes. Det er lagt til grund, at NB vil fjerne afgifter svarende til 50 pct. af det nuværende provenu, og at marginalskatten på under 40 pct. opnås ved at fjerne topskatten og loftet over beskæftigelsesfradraget.²

Finansieringsbehov mindst 81 mia. kr.

Disse forslag vil samlet set mindske de samlede skatteindtægter med mindst 81 mia. kr., jf. Tabel 1.

Tabel 1 Ændringer i statens provenu som følge af Nye Borgerliges foreslåede skatte- og afgiftslettelser

	Umiddelbar virkning	Provenu efter tilbageløb og adfærd		
		Afgifter reduceres med 10 pct.	Afgifter reduceres med 25 pct.	Afgifter reduceres med 50 pct.
		mia. kr.		
Topskat fjernes	17,8	9,3	9,5	9,7
Loftet over beskæftigelsesfradraget afskaffes	10,7	6,8	6,9	7,1
Rente-, udbytteskat og rentefradrag på 25 pct.	3,6	1,1	1,1	1,2
Selskabsskat fjernes	61,2	31,4	31,7	32,1
Afgifter reduceres	-	6,0	15,2	31,2
I alt		54,6	64,4	81,2

Anm.: Effekterne fra tilbageløb og adfærd på provenuet er blevet korrigeret, når afgifterne reduceres. Effekterne er forbundet med en betydelig usikkerhed, da beregningerne fx ikke tager højde for generelle ligevægtseffekter. Provenuerne, der ligger til grund for beregningerne, er fra 2019, men opgivet i 2020-prisniveau. Der er i beregningerne gjort en række antagelser, der systematisk trækker i retning af at undervurdere finansieringsbehovet. Den samlede effekt efter tilbageløb og adfærd kan dermed betragtes som et underkantsskøn.

Kilde: Statistikbanken, Tabel SKAT, www.skm.dk, Skatteøkonomisk Redegørelse 2019, www.ft.dk/samling/20191/alm-del/sau/spm/401/svar/1667867/2204476.pdf, www.ft.dk/samling/20191/alm-del/fiu/spm/105/svar/1662040/2195432/index.htm samt egne beregninger.

¹ https://nyeborgerlige.dk/politik/oekonomisk_plan/

² Fjernes topskatten og loftet over beskæftigelsesfradraget, bliver marginalskatten højest 39,7 pct. For borgere, der ikke betaler kirkeskat, vil marginalskatten dog være ca. 39 pct.

Finansieringsbehov stærkt afhængig af afgiftsreduktioner

NB's ønsker til afgiftsreduktioner er uklare, men har stor betydning for finansieringsbehovet. Derfor indeholder tabellen også to følsomhedsanalyser, hvor det lægges til grund, at afgifterne reduceres med enten 10 eller 25 pct. af det nuværende niveau. Hvis afgifterne kun reduceres med 10 pct., reduceres finansieringsbehovet til 54 mia. kr. Hvis de i stedet reduceres med 25 pct., reduceres finansieringsbehovet til mindst 64 mia. kr.

Systematisk underkantsskøn

Resultaterne i tabellen kan betragtes som underkantsskøn, da antagelserne bag beregningerne systematisk undervurderer effekten. Det skyldes fx:

- Vi anvender adfærdseffekter opgjort for marginale ændringer til at regne på relativt store ændringer af skatte- og afgiftssatser. De marginale adfærdseffekter er større ved marginale ændringer end ved større ændringer. Derfor overvurderes adfærdseffekterne, hvorved provenueffekten efter adfærd undervurderes.
- Vi medregner ikke dynamiske effekter af de offentlige udgifter. Skattereduktionerne må nødvendigvis finansieres i form af lavere offentlige udgifter til overførselsindkomster eller offentligt forbrug. Hvis fx udgifterne i uddannelsessystemet reduceres, vil produktiviteten på sigt kunne reduceres. Dette vil på sigt reducere skatteindtægterne.
- Tilbageløb og adfærdseffekter af afgiftsændringer regnes ud fra en marginal ændring i topskatten, hvilket giver en stor adfærdseffekt, da topskatten er blandt de mest forvridende skatter. Derfor er de opgjorte adfærdseffekter af afgifterne overvurderede, og provenueffekten derfor undervurderet.

Markante ændringer forøger usikkerheden

Der er i beregningerne taget højde for, at lavere afgifter vil reducere tilbageløbet, når der justeres på andre skattesatser, fx indkomstskatten. Når man laver så markante skatteændringer, kan der opstå en række yderligere krydseffekter, og effekterne af store ændringer er mere usikre, da erfaringsgrundlaget er mindre. Derfor er beregningerne behæftet med usikkerhed.

Fordelingseffekter

NB's forslag vil på sigt sandsynligvis medføre et højere BNP som følge af de nedsatte skattesatser, der tilskynder til et højere arbejdsudbud.³ Forslaget vil dog også have betydelige fordelingsmæssige effekter, da lettelse af topskat, selskabsskat samt rente- og aktieskat i høj grad vil komme de grupper i samfundet, der allerede har en høj indkomst og/eller formue, til gode. Mens de offentlige udgifter, der ikke længere kan afholdes, kommer lavindkomstgrupper mest til gode. Opgørelse af fordelingseffekterne ligger dog uden for rammerne af nærværende analyse.

³ Dette afhænger dog af, hvordan finansieringsbehovet dækkes. Hvis der fx skæres kraftigt på uddannelsesområdet, er det muligt at de dynamiske effekter af dette kan overstige de dynamiske effekter af skattereduktionerne.